

แบบรายงานสรุปผลการเข้ารับการพัฒนาความรู้
เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพการปฏิบัติงานของข้าราชการ สังกัด สำนักงานพัฒนาที่ดินเขต ๘

เรียน ผู้อำนวยการสถานีพัฒนาที่ดินเพชรบูรณ์

ด้วยข้าพเจ้า นายสรวิศ ธีระปัญญา ตำแหน่ง นักวิชาการเกษตรชำนาญการ สังกัด สถานีพัฒนาที่ดินเพชรบูรณ์ สำนักงานพัฒนาที่ดินเขต ๘ กรมพัฒนาที่ดิน ได้เข้ารับการพัฒนาความรู้ หลักสูตร แหล่งน้ำในไร่นานอกเขตชลประทาน ในวันที่ ๒๑ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๘ ถึงวันที่ ๒๑ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๘ เป็นเวลารวมทั้งสิ้น ๑ วัน ณ สถานีพัฒนาที่ดินเพชรบูรณ์ ซึ่งหลักสูตรดังกล่าวจัดโดย กรมพัฒนาที่ดิน

บัดนี้ ข้าพเจ้าได้เข้ารับพัฒนาความรู้ หลักสูตรดังกล่าวเรียบร้อยแล้ว จึงขอรายงานสรุปผลการพัฒนาความรู้ เพื่อโปรดพิจารณา ดังนี้

๑.การพัฒนาความรู้ ดังกล่าวมีวัตถุประสงค์เพื่อ

๑.๑ เพื่อเสริมสร้างความรู้ความเข้าใจให้กับผู้เรียนเกี่ยวกับการดำเนินงานโครงการ แหล่งน้ำในไร่นานอกเขตชลประทาน

๑.๒ สามารถนำความรู้ที่ได้รับนำไปปฏิบัติงานได้อย่างถูกต้องและสามารถนำไปสื่อสารและสามารถถ่ายทอดให้กับผู้อื่นได้

๒.เนื้อหาและหัวข้อวิชาของการพัฒนาความรู้ ฯ มีดังนี้

โครงการแหล่งน้ำในไร่นานอกเขตชลประทาน มีความสอดคล้อง/เชื่อมโยงโครงการกับ ยุทธศาสตร์ และนโยบายที่สำคัญ กล่าวคือ

แผนระดับที่ ๑ ยุทธศาสตร์ ๒๐ ปี (พ.ศ.๒๕๖๑-๒๕๘๐) มีความสอดคล้อง/เชื่อมโยงตามแผนด้านน้ำ ด้านที่ ๒ การสร้างความสามารถในการแข่งขัน ด้านที่ ๕ การสร้างความเติบโตบนคุณภาพชีวิตที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม

แผนระดับที่ ๒ แผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติการเกษตร เป้าหมาย ผลผลิตภาพ การผลิตของภาคเกษตรเพิ่มขึ้น เป็นแผนแม่บทย่อยภายใต้แผนแม่บทการเกษตร การพัฒนาระบบนิเวศการเกษตร ประกอบด้วยแผนย่อย คือ เกษตรอัตลักษณ์พื้นถิ่น เกษตรปลอดภัย เกษตรชีวภาพ เกษตรแปรรูป เกษตรอัจฉริยะ และการพัฒนาระบบนิเวศเกษตร

ด้านการพัฒนาระบบนิเวศการเกษตร มีเป้าหมาย คือ ประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตรต่อหน่วยมีการปรับตัวเพิ่มขึ้น ตามตัวชี้วัด มูลค่าผลผลิตสินค้าเกษตรต่อหน่วย(เพิ่มขึ้นเฉลี่ยร้อยละ ๑๕) ด้านบริหารจัดการน้ำทั้งระบบ มีเป้าหมายเพิ่มผลผลิตภาพของน้ำทั้งระบบในการใช้น้ำอย่างประหยัด รู้คุณค่า และสร้างมูลค่าเพิ่มจากการใช้น้ำให้ทัดเทียมกับระดับสากล ตามตัวชี้วัด ผลผลิตภาพการใช้น้ำ(๓๐ ดอลลาร์สหรัฐ/ลูกบาศก์)

แผนปฏิบัติการของกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ระยะ ๕ ปี (พ.ศ. ๒๕๖๖-๒๕๗๐) ประเด็นการพัฒนาที่ ๔ บริหารจัดการทรัพยากรการเกษตรและสิ่งแวดล้อมอย่างสมดุลและยั่งยืน มีแนวทางพัฒนา การเพิ่มผลผลิตภาพของน้ำทั้งระบบในการใช้น้ำอย่างประหยัด รู้คุณค่า และสร้างมูลค่าเพิ่มจากการใช้น้ำ ให้ทัดเทียมกับระดับสากล

แผนพัฒนาปฏิรูปราชการของกรมพัฒนาที่ดิน ระยะ ๕ ปี(พ.ศ.๒๕๖๖-๒๕๗๐)

ประเด็นการพัฒนาที่ ๑ เพิ่มประสิทธิภาพการใช้ที่ดินให้เหมาะสมด้วยระบบบริหารจัดการเชิงรุก เป้าหมาย ๑) พื้นที่เกษตรกรรมได้รับการบริหารจัดการด้วยเทคโนโลยีด้านการพัฒนาที่ดินให้เกิดความสมดุลและยั่งยืน ๒) พื้นที่เพาะปลูกพืชที่ไม่เหมาะสมลดลง

แผนปฏิรูปราชการด้านการบริหารจัดการที่ดินและทรัพยากรดินของประเทศ

(พ.ศ.๒๕๖๖-๒๕๗๐) ประเด็นยุทธศาสตร์ที่ ๒ การสร้างคุณภาพของการใช้ประโยชน์ที่ดินและทรัพยากรดินตามศักยภาพ ยุทธศาสตร์การเพิ่มศักยภาพการใช้ประโยชน์จากทรัพยากรดินที่นำไปสู่ความยั่งยืนในระดับจังหวัด เป้าหมาย ๑) การใช้ประโยชน์ที่ดินของรัฐและเอกชนมีความสมดุลและสอดคล้องกับบริบท ด้านเศรษฐกิจสังคม สิ่งแวดล้อม และโครงสร้างพื้นฐาน ๒) การใช้ประโยชน์จากทรัพยากรดินของรัฐและเอกชนมีความคุ้มค่าและเหมาะสมกับศักยภาพของดิน

แผนแม่บทการบริหารจัดการทรัพยากรน้ำ ๒๐ ปี(พ.ศ.๒๕๖๑-๒๕๘๐) ด้านที่ ๒

การสร้างความมั่นคงของน้ำภาคการผลิต เป้าหมาย จัดหาน้ำเพื่อภาคการเกษตรและภาคอุตสาหกรรมได้อย่างมั่นคงและยั่งยืน แนวทาง พัฒนาและเพิ่มประสิทธิภาพแหล่งน้ำ ระบบกระจายน้ำ เชื่อมโยง วางระบบเครือข่ายน้ำทั้งในและนอกเขตชลประทาน

แผนปฏิบัติการระดับชาติว่าด้วยธุรกิจกับสิทธิมนุษยชน ระยะที่ ๑ (พ.ศ.๒๕๖๒-

๒๕๖๕) ด้านชุมชนที่ดินทรัพยากรธรรมชาติ และสิ่งแวดล้อม เสาที่ ๑ หน้าที่ของรัฐในการคุ้มครอง(Protect) ประเด็น : การมีส่วนร่วมของประชาชน

แผนอื่นๆ โครงการความโปร่งใสในการก่อสร้างภาครัฐ โดยโครงการการก่อสร้างที่มี

งบประมาณสูงสุดของหน่วยงานราชการระดับกรม ต้องมีการรายงานต่อกรมบัญชีกลางในฐานะฝ่ายเลขานุการ คณะกรรมการความร่วมมือป้องกันการทุจริต

กรมพัฒนาที่ดิน ได้จัดประชุมชี้แจงสถานีพัฒนาที่ดินทั่วประเทศ เพื่อทำความเข้าใจ

ให้กับเกษตรกรที่มีความต้องการสระน้ำในไร่นานอกเขตชลประทาน โดยมีเงื่อนไข ดังนี้

๑.๑ พื้นที่ขุดสระจะต้องเป็นพื้นที่ทำการเกษตรที่เกษตรกรเป็นเจ้าของและมีเอกสารสิทธิ์ และมีหนังสือยินยอมให้เข้าดำเนินการขุดสระน้ำ

๑.๒ .เกษตรกรที่เข้าร่วมโครงการจะต้องสนับสนุนค่าใช้จ่ายในการดำเนินการขุดสระน้ำ จำนวน ๒,๕๐๐บาทต่อบ่อให้ผู้รับจ้าง

๑.๓ การสำรวจและรวบรวมรายชื่อเกษตรกรที่มีความต้องการสระน้ำในไร่นานอกเขตชลประทาน โดนเจ้าหน้าที่สถานีพัฒนาที่ดินร่วมกับเครือข่ายหมอดินอาสา

๑.๔ เจ้าหน้าที่ทำการตรวจสอบคุณสมบัติของเกษตรกรที่เข้าร่วมโครงการ หลังจากนั้นก็นำข้อมูลเข้าสู่ระบบโครงการแหล่งน้ำในไร่นานอกเขตชลประทานของกรมพัฒนาที่ดิน

การดำเนินงานโครงการแหล่งน้ำในไร่นานอกเขตชลประทาน เจ้าหน้าที่สถานีพัฒนาที่ดิน ร่วมกับหมอดินอาสาประจำตำบล จัดประชุมชี้แจงเกี่ยวกับขุดสระน้ำ และทำการจัดลำดับความสำคัญของเกษตรกรที่มีความประสงค์ที่เข้าร่วมโครงการขุดสระน้ำพร้อมทั้งเอกสารตามที่กำหนดในเงื่อนไข หลังจากนั้น สถานีพัฒนาที่ดินดำเนินการจัดซื้อจัดจ้าง เมื่อได้ผู้รับจ้างแล้ว จัดรายงานขอรับการสนับสนุนงบประมาณจากกรมพัฒนาที่ดินและดำเนินการจัดทำสัญญาและกำกับติดตามดูแลปฏิบัติตามข้อตกลงที่ทำไว้ระหว่างผู้รับจ้างกับสถานีพัฒนาที่ดิน โดยเกษตรกรเจ้าของที่ดินต้องระบุตำแหน่งขุดสระน้ำ พร้อมส่งหนังสือยินยอมให้เข้าดำเนินการขุดสระน้ำ

ในการดำเนินการขุดสระน้ำในไร่นานอกเขตชลประทาน มีรูปแบบของสระน้ำขนาด ๑,๒๖๐ ลูกบาศก์เมตร สามารถปรับได้ตามความเหมาะสมของพื้นที่และวางแผนการขุดสระน้ำตามแบบที่กรมพัฒนาที่ดินกำหนด ส่วนในการเก็บเงินสบทบจากเกษตรกร ให้ผู้รับจ้างเป็นผู้รับผิดชอบในการเก็บเงินจากเกษตรกร ในสัญญาจัดซื้อจัดจ้าง นอกจากนี้เจ้าหน้าที่ของสถานีพัฒนาที่ดิน จะต้องสอบถามความต้องการของเกษตรกรในการใช้ประโยชน์แหล่งน้ำและร่วมบูรณาการกับหน่วยงานอื่น เพื่อพัฒนาอาชีพ ได้แก่ กรมปศุสัตว์ กรมประมง กรมส่งเสริมการเกษตร กรมวิชาการเกษตร เป็นต้น เพื่อให้สามารถใช้ประโยชน์จากแหล่งน้ำได้อย่างมีประสิทธิภาพ

รูปแบบการก่อสร้าง งานดินขุด คือ การขุดดินให้ได้ขนาดความกว้าง ความยาว ความลึกและลาดด้านข้าง ตามที่กำหนดในแบบ มีวัตถุประสงค์ เพื่อเป็นที่เก็บกักน้ำ โดยมีข้อกำหนดดังนี้

๑.ลาดด้านข้าง การขุดดินจะต้องมีความมั่นคงไม่เกิดการสั่นไถลของลาดตลิ่ง การขุดดินความลึกไม่เกิน ๓ เมตร สามารถใช้ลาดด้านข้าง ๑:๑, ๑:๑.๕ และ ๑:๒ การกำหนดความลาดชันของดินขึ้นอยู่กับชนิดของดินที่ขุด โดยมีข้อแนะนำว่าดินเหนียวปนทรายควรมีความลาดชันข้าง ๑:๒

๒.ความลึก การขุดดินหากลึกเกิน ๓.๐๐ เมตร ต้องปฏิบัติตามกฎหมายว่าด้วยการขุดดินและถมดิน

๓.การขุดดินใกล้แนวเขตที่ดินของผู้อื่นจะต้องมีระยะของขอบสระน้ำห่างจากแนวเขตที่ดินผู้อื่นไม่น้อยกว่าสองเท่าของความลึกสระ และนำดินที่ขุดมาถมเป็นคันล้อมรอบสระน้ำหรือรับพื้นที่ภายในแปลงให้เรียบร้อย

๔.ในการขุดดิน ถ้าพบโบราณวัตถุ ศิลปวัตถุ ซากดึกดำบรรพ์ หรือแร่ ที่มีคุณค่าทางเศรษฐกิจหรือทางการศึกษาในด้านธรณีวิทยา ให้ผู้ขุดดินปฏิบัติตามกฎหมายว่าด้วยการขุดดินและถมดิน กรมพัฒนาที่ดินได้ออกแบบสระน้ำมาตรฐานความจุ ๑,๒๖๐ ลูกบาศก์เมตร ซึ่งมีความกว้าง ความยาว ความลึก และลาดด้านข้างที่แตกต่างกัน สามารถคำนวณปริมาณดินขุด โดยพิจารณาจากตารางแสดงความสัมพันธ์ระหว่างความกว้าง ความยาว และความลึกของสระน้ำ เมื่อมีปริมาตรดินขุด ๑,๒๖๐ ลูกบาศก์เมตร ที่ความลาดด้านข้างต่างๆกัน

การควบคุมงาน

สถานีพัฒนาที่ดินจะทำการแต่งตั้งผู้ควบคุมงาน เพื่อทำหน้าที่ในการควบคุม ดูแล กำกับในการขุดสระน้ำ ให้เป็นไปตามรูปแบบที่กำหนด หลังจากที่ได้รับจ้างได้แจ้งเข้าดำเนินการ ส่วนการขุดสระน้ำที่มีความลึกมากกว่า ๓ เมตรการควบคุมงานจะต้องเป็นไปตามกฎหมายว่าด้วยการขุดดินและถมดิน เมื่อผู้รับจ้างได้ดำเนินการขุดสระน้ำเสร็จเรียบร้อยแล้ว สถานีพัฒนาที่ดินจะแต่งตั้งคณะกรรมการตรวจการจ้างและเจ้าหน้าที่ที่ได้รับแต่งตั้งเป็นคณะกรรมการตรวจการจ้าง จะต้องลงไปตรวจงานในพื้นที่ตามที่ได้รับจ้างได้ส่งงานพร้อมผู้ควบคุมงาน เมื่อผ่านการตรวจรับจากคณะกรรมการตรวจรับแล้ว ทางสถานีพัฒนาที่ดินก็จะดำเนินการเบิกจ่ายเงินค่าจ้างให้กับผู้รับจ้าง ต่อไป

การดูแลรักษาแหล่งน้ำในไร่นาและการจัดการดิน

๑.การปลูกหญ้าแฝกเพื่อป้องกันการชะล้างพังทลายของดินบริเวณขอบบ่อ

๒.ดูแลรักษาคุณภาพน้ำ โดยใช้ปัจจัยการผลิตของกรมพัฒนาที่ดิน

๓.การจัดการดินบนขอบบ่อก่อนการเพาะปลูก

๓.ประโยชน์ที่ได้รับจากการพัฒนาความรู้ต่อตนเอง ได้แก่

๓.๑ เพิ่มความรู้ ความเข้าใจ เพื่อนำไปปฏิบัติงานในพื้นที่ได้อย่างถูกต้อง

๓.๒ สามารถนำไปใช้ในการวางแผนงานโครงการแหล่งน้ำในไร่นานอกเขตชลประทาน

๔.แนวทางในการนำความรู้ ทักษะที่ได้รับจากการพัฒนาความรู้ฯ ครั้งนี้ ไปปรับใช้ให้
เกิดประโยชน์แก่หน่วยงาน มีดังนี้

๔.๑ นำความรู้ที่ได้ไปถ่ายทอดให้กับเครือข่ายของกรมพัฒนาที่ดินและบูรณาการร่วมกับ
หน่วยงานอื่นในพื้นที่

๔.๒ นำความรู้ที่ได้ไปใช้ในการวางแผนงานโครงการแหล่งน้ำในไร่นานอกเขตชลประทาน

๕.ปัญหาและอุปสรรคที่คาดว่าจะเกิดขึ้นจากการนำความรู้ และทักษะที่ได้รับไปปรับใช้
ในการปฏิบัติงาน

๕.๑ เครือข่ายหมอดินยังไม่มีความรู้ความชำนาญในการใช้เทคโนโลยีสมัยใหม่

๖.ความต้องการการสนับสนุนจากผู้บังคับบัญชา เพื่อส่งเสริมให้สามารถนำความรู้และ
ทักษะที่ได้รับไปปรับใช้ในการปฏิบัติงานให้สัมฤทธิ์ผล ได้แก่

๖.๑ การอบรมความรู้เพิ่มเติมจากหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณา

(ลงชื่อ).. 

(นายสุรารุณ จีวีระปัญญา)

ผู้เข้ารับการพัฒนาความรู้